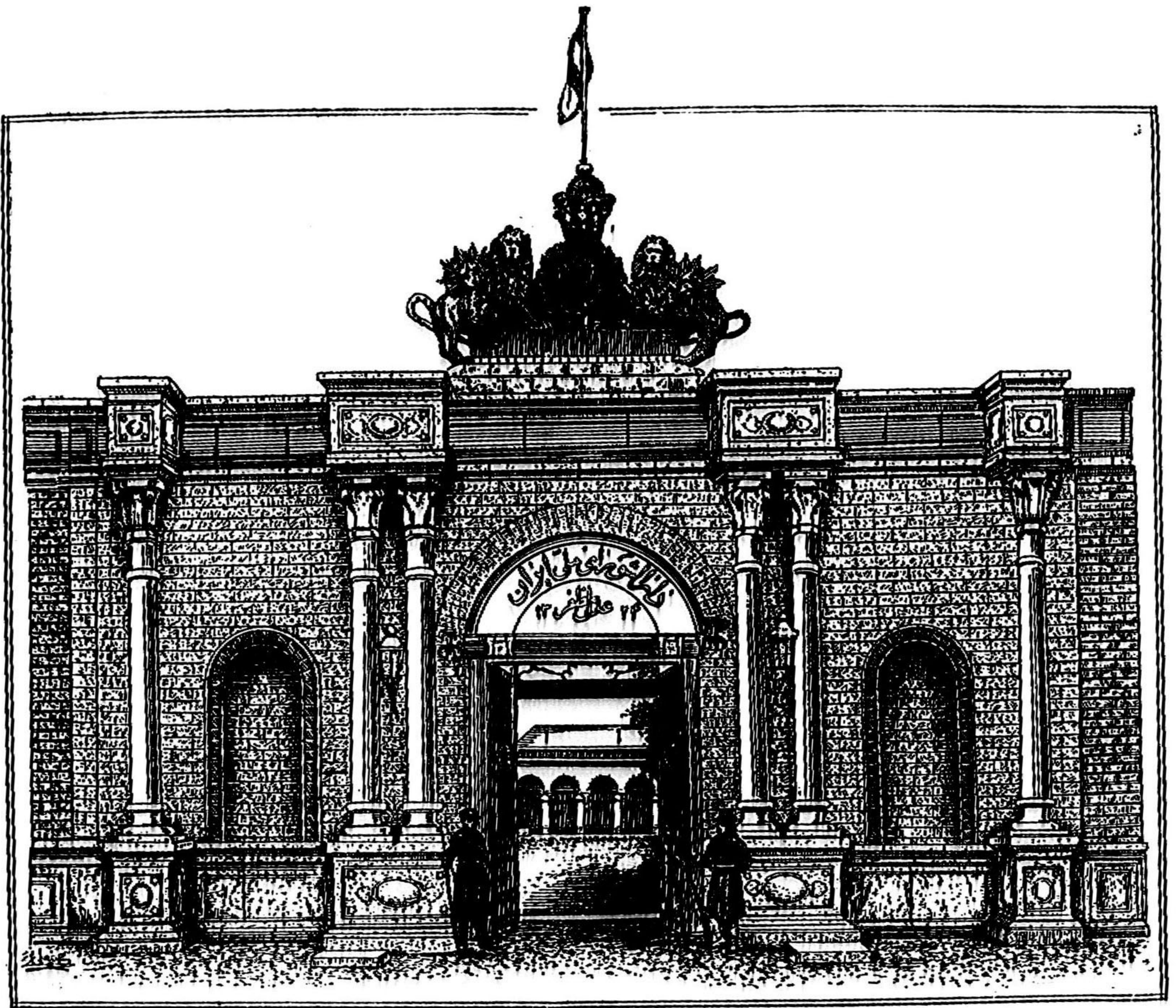

<p>جلسه ۶۰</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره بیست و ششم</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه شنبه ۱۸ بهمن ماه ۱۳۰۵ مطابق ۵ شعبان ۱۳۴۵</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود. پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران</p>

فهرست مندرجات

شماره	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	قرائت طرح قانونی راجع بآلغاء تصویب نامه های صادره در موضوع استرداد املاک و اموال اشترار و همچنین الغای مراسله دولت به کمپانی نطق جنوب و مذاکره نسبت بان و خروج آن از دستور	۴۴۲	۴۴۵
۲	قرائت استعفاى آقای تدین از ریاست مجلس	۴۴۶	

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس مورخه سه شنبه ۱۸ بهمنماه ۱۳۰۵ مطابق ۵ شعبان ۱۳۰۵

جلسه ۶۰

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس اعتراضی نیست؟
(گفته شد: خیر)
نایب رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر برناست)
آقای طباطبائی دبیر نایب رئیس تشکیل گردید
(صورت مجلس پنجشنبه سیزدهم بهمنماه
را آقای آقا سید ابراهیم ضیاء قرائت نمودند)

نایب رئیس - طرح قانونی که آقای یاسائی تقاضا کرده بودند مطرح شود قرائت میشود (باین مضمون خوانده شد)

نظر باینکه بعد از استعفای دولت آقای آقا میرزا حسن خان مستوفی بر اثر استیضاح جمعی از نمایندگان مجلس شوری تکلیف قطعی مراسله دولت بکمپانی نفت جنوب و تصویبنامه های صادره که از هیئت وزراء بدون اطلاع مجلس شورای ملی صدور یافته معین نگردیده است لذا اعضا کنندگان ذیل طرح قانونی را مشتمل بر دو ماده با قید فوریت تقدیم میداریم و تقاضای تصویب آنرا دارم ماده اول - مجلس شورای ملی کلیه تصویبنامه های صادره از هیئت وزراء که راجع باسترداد املاک و اموال بتمردین و اشترار یا ورثه آنها است ملغی و از درجه اعتبار ساقط میداند

ماده دوم - مجلس شورای ملی مراسله دولت آقای آقا میرزا حسنخان مستوفی مورخه ۱۷ آبان ۱۳۰۵ را بکمپانی نفت جنوب خارج از صلاحیت قوه مجریه دانسته کان لم یکن و ملغی میداند.

بعقوب الموسوی - علی خطیبی - محمد ابراهیم اهری و چند امضای دیگر

نایب رئیس - مذاکره در فوریت اول است. مخالفی نیست؟

شیروانی - همه مخالفند

مدرس - بر خلاف قانون اساسی است

نایب رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - موافقم

نایب رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده هم موافقم

نایب رئیس - آقای شیروانی

شیروانی - بنده مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

شیروانی - نغمه هائی که امروزه در مجلس شنیده میشود بنده خیال میکنم در عمر مشروطیت ایران هیچ سابقه ندارد! آقای حیدری در اول مجلس که بنده بیرون بودم و حاضر نبودم و بعد رفقاشان بترتیب استیضاح را از نودر مجلس تعقیب کرده اند. استیضاح گذشته، استیضاح ازین رفته! استیضاحی که همین مجلس و همین آقایان نودوسه نفر رأی داده اند و بعد همین آقایان باستثنای آقای آقاسید یعقوب عموماً برله همین دولت رأی دادند باز امروز مجدداً همان استیضاح را دوسریه شروع کرده اند و بنده تعجب میکنم اینها چیست که در مجلس شروع میشود؟ بالاخره این سوابق جدید در عمر مشروطیت چیز عزیزی است. موضوع مراسله نفت جنوب و تصویبنامه را صریحاً دولت نوشته که ازین رفته و معدوم شده و بمجلس فرستاده بازحالا میخواهیم او را دوباره زنده کنیم. بنده از آقای یاسائی تعجب میکنم که چرا در این قبیل مواقع و در این قبیل امور شرکت میکنند و تسلیم احساساتشان میشوند. بسیار خوب! اگر با یک دولتی باطناً مخالفید امروز، فردا، هر وقت که معرفی میشود رتناً مخالفت کنید و دوباره استیضاح کنید. مجلس باز است برای استیضاح. هر وقت پرگرام دولت آمد با او مخالفت کنید دیگر بکار بردن این فورمول های مخصوص برای مخالفت کردن بایک دولتی که هنوز بمجلس معرفی نشده برای چیست؟ بنده هیچ این ترتیب را خوب نمیدانم. تصویب نامه مگر قانون است که ما بیائیم آنرا لغو کنیم؟ این درست مثل این است که ما عمر و وقت مجلس را صرف این بکنیم که مثلاً یک مراسله ای که فلان نجارخانه بفلان نجارخانه نوشته لغو کنیم و از سندلیها و کرسیها مان برخیزیم و رأی بدهیم و قیام و قعود کنیم که فلان مراسله ای که فلان تاجر بفلان تاجر نوشته لغو است. این چه ربطی با ما دارد؟ تصویبنامه اصلاً در مقابل قانون

لغو هست و رسمیت ندارد و محتاج باین نیست که ما او را لغو کنیم. تصویب نامه اگر برخلاف قانون نیست که مثل سایر مراسلات و سایر کارهایی که دولت میکند صحیح است و اگر هم برخلاف قانون است که اساساً لغو هست. اینچنین کارها دلیل بر ضعف مجلس است. رفقا! خوب است یکقدری در کارهایی که میخواهید بکنید فکر بکنید این کارهایی که شما میخواهید بکنید دلیل بر ضعف مجلس میشود. مثل اینکه یک کسی یک کارهایی در خارج دارد میکند و ما زورمان باو نمیرسد بیائیم اینجا قطعنامه صادر کنیم که آن کارها لغو است کارهای مجلس شورای ملی باید در تحت یک قواعد و نظاماتی باشد. بنده با مطرح شدن این پیشنهاد و فوریت اول و فوریت دوم و همه چیزش مخالفم

نایب رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - بنده تصور میکردم وقتی این طرح در مجلس مطرح میشود هیچکس مخالف آن نخواهد بود متأسفانه آقای شیروانی خودشان تسلیم احساسات شده اند و بنده نمیخواهم تعبیر کنم که علت این مسئله چه بوده

شیروانی - تعبیر کنید. تعبیر کنید. بنده از اول موافق بودم رأی مرافق هم دادم شما مخالف بودید و بر خلاف عقیده من رأی موافق دادید

زوار - اینطور نیست. اصلاح کنید عبارت را

یاسائی - بعلاوه این تعبیرات چیست که میکنند مخالفت با کدام دولت؟ دولت آقای مستوفی که مستعفی شد. دولت جدیدی هم که هنوز بمجلس نیامده و معرفی نشده که کسی با او موافق و یا مخالف باشد. هر وقت دولتی به مجلس معرفی شد مخالف و موافق آن دولت هم معلوم میشود، گویا قبلاً شما تشریف نداشتید. عرض کردم نسبت بشخص آقای مستوفی بنده همیشه خوس بین بوده ام و خواهم بود و ابشاراً یک شخص پاکدامن و متقی در سیاست میدانم....

آقاسید یعقوب - با مراسله

یاسائی - پس تقدیم این طرح از نقطه نظر مخالفت با دولت نیست. استیضاحی از دولت گذشته شد راجع باین که مراسله ای خارج از حدود صلاحیت خود نوشته بودند و تصویبنامه بی ربطی برخلاف قوانین بودجه که چندین دوره مجلس شورای ملی آن را تصویب کرده بود صادر کرده بودند بعد آن دولت مستعفی شد و استیضاح بعمل نیامد اگر دولت مستعفی نشده بود و نتیجه رأی منفی مجلس معلوم میشد آنوقت حضار درست میتوانستند قضاوت کنند بین فرمایشات جنابعالی و عرایض بنده. ولی متأسفانه دولت مستعفی شده و بمشود استیضاح را تعقیب کرد. برای آنکه هیچ آزی از این مراسله و تصویب نامه ها باقی نماند ما آمدیم این طرح را پیشنهاد کردیم. حالا آقایان اگر میخواهند رأی ندهند ندهند عقیده بنده این است که باید مجلس رأی بدهد که این تصویب نامه های برخلاف قانون که صادر شده باید لغو شود....

بعضی از نمایندگان - (باهمهمه) لغو است.

یاسائی - ما هم نکفتمیم ملغی میکنیم نوشته ایم ملغی میدانیم و اصلاً اعتباری نداشته و صدورش خارج از صلاحیت قوه مجریه بوده است. ما میخواهیم دنیا ثابت کنیم که بالاخره در حدود قوه مقننه کسی نمیتواند دخالت کند و آنچه که وظیفه مجلس شورای ملی و قوه مقننه است نباید دیگران در آن دخالت نمایند. و اینک فرمودید تصویب نامه ها در حکم مراسلات تجارنی است. اینطور نیست اینها جزو عایدات دولت است که خود جنابعالی در جزو عایدات خالصجات بآن رأی دادید. چیزیکه در سال شاید صد هزار تومان عایدی برای دولت دارد. این را نمیتوان در حکم مراسله تجارخانه فرض کرد و او را بخشید. در هر حال بنده عقیده ام این است که با مطرح شدن این طرح خوبست آقایان موافقت کنند و تصویب شود تا اگر آثاری از تصویب نامه و آن مراسله باقی است همه از بین برود و اگر هم آقایان رد میکنند بنده حرفی ندارم.

نایب رئیس - پیشنهادی از طرف آقای بیات رسیده قرائت میشود.

(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که این طرح امروز از دستور خارج شود.

بیات - نظر باینکه این مسائلی که در این طرح نوشته شده است خیلی مهم است و بدون اینکه در خارج يك مذاکره در اطراف آن بشود صلاح نیست مطرح شود و بایستی يك مذاکره در اطرافش بعمل بیاید تا هر دو طرف قضیه حل شود باین جهت بنده پیشنهاد کردم عجله این طرح از دستور خارج شود تا در اطراف آن در خارج مذاکره بعمل آید و اگر صلاح دیدند مجدداً در مجلس مطرح شود و يك تصمیمی گرفته شود که اشکالی تولید نشود چون يك اشخاصی معتقدند که این مراسله بکلی از صلاحیت دولت خارج بوده و ملغی است و البته از صلاحیت دولت هم خارج بوده و بعضی دیگر هم معتقدند که این قسمت باید رأی داده شود و يك اظهارات دیگری میکنند. در هر صورت برای اینکه توافقی بین این دو نظر حاصل شود بنده پیشنهاد کردم امروز از دستور خارج شود و تقاضا میکنم آقایان هم موافقت فرمایند تا در خارج توافقی حاصل شده و بعد هر طور مقتضی است دو مرتبه در مجلس مطرح شود.

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اگر بخوام بگفتم بروم شاید خیال بکنند که بنده مخالف دولت هستم (یعنی دولت موهوم) این است که بنده از آن قسمت صرف نظر میکنم. آقای شیروانی رفیق محترم بنده فرمودند که دولت فلان است. استیضاح فلان است لیکن حقیقتاً وقتی که ما این طرح را امضا کردیم تمام نماینده ها دارای این احساسات و عقیده بودند که این دولت سابق که حالا به رنگ دیگری میآید. این دولت يك کاری کرده

است که همان روزیکه خواستیم صحبت کنیم خود آقای شیروانی فریاد میزدند که اصل اظهارش را هم نکنید که میترسم رسمی بشود.....

شیروانی - حالام اینطور هست

آقا سید یعقوب - بعد معلوم شد که همان حرفی بود که آقای افسر زدند که گفتند سابق راه آهن جلغا در جلغا براه افتاده بود و از آنجا و تبریز بار میبردند به روسیه این جا میگفتند آقا حرف زن رسمی میشود. ما اینجا شنیدیم که رفته اند در کمپانی نفت جنوب و گمرک و فلان ترتیبانی را مرتب کرده اند و در مقام عمل آمده اند باز میگفتیم حرف زنید رسمی می شود!! مال اشرار را ما دیدیم تقسیم کردند و رفته اند ضبط کرده اند. حاج محمد ابراهیم نام ادعا کرده بود که ملك من است و باو نوشته بودند که این ملك برگشت به اولاد مرحوم نایب حسین اگر حقی و ادعائی داری باید بروی عدلیه. ما دیدیم حقیقت واقع يك مسائلی است که اگر مجلس اظهار شود مجلس عموماً در این باب محال است فروگذار کنند و خودشان حاضر نخواهند بود که قبول بکنند. خدا با تو خودت شاهد و گواهی که وقتی این طرح امضا شد در موقعی بود که هنوز اظهار اعتمادی در مجلس نشده بود و همه مان میدانیم که رای اعتماد چطور بوده است و تهیه این طرح بهمان روح اولیه بود که همه مان میگفتیم باید اثر این قسمت بر طرف شود چنانکه اول نوشته بودیم (ملغی میکنیم) و آقای شریعت زاده بحسب اصول فلسفه حقوق گفتند بنویسید (ملغی میدانیم) یعنی از اول ملغی بوده است این بود که آن کله را برداشتند و خارج کردند و تمام شد آقای یاسائی و رفقا و بنده هم که سابق در فراکسیون مستقل بودم و حالا الحمد لله بخداشان سپردم (خنده نمایندگان) یعنی از آنجا خارج شده ام این مسئله را تحت نظر گرفتیم و اینهم عقیده بود که خواستیم بعرض مجلس برسایم. و این يك مسئله است که حقیقتاً تمام آقایان باین وجهه کشاده و با يك پیشانی بازی با ما موافقت کردند. آقای

شیروانی: خدا شاهد است که بنده و آقای یاسائی و آقای دادگر که این طرح را امضا کرده ایم ابداً نظرمان باستیضاح و هیچ این چیزها نبود صحبت در این بود که آثار این قسمت در بین نباشد. حالا من میدانم باصطلاح فرنگی ماها هر فرمولی که میدانند در نظر بگیرند که باین موضوع ترتیب اثری داده نشود. یعنی مال اشرار را که مینویسند اگر ادعائی بمرحوم نایب حسین دارید باید بروید عدلیه. این اثرها نباشد. با اینکه در قسمت مراسله کمپانی این اثرها نباشد. و اینکه قوه مجریه در آن کاغذی که مینویسد ما این کار را کردیم و موکول بقصوب مجلس است. بدانند که از صلاحیت قوه مجریه خارج بوده است و اصل ایجاد چنین مراسله نوشته شود. بنده یکی از امضا کنندگان این طرح بودم و این عقیده ام بود که بعرض مجلس رساندم حالا قضاوت با خود شما است ولی يك طوری واقع شود که بگویند این مسئله اثر ندارد حالا ترتیبش هر طور هست شما درست کنید که این معنی محقق شود که اثر وجودی ندارد و هیچ چیزی نبوده حالا هر ترتیبیکه این مقصود را تأمین نماید بنده موافقم

نایب رئیس - پیشنهاد آقای شیروانی هم در همین زمینه است

یاسائی - بنده اخطار دارم

نایب رئیس - مطابق کدام ماده نظامنامه

یاسائی - طرحها و لوایحی که تقاضای دو فوریت شده است باید فی المجلس تکلیفش معلوم شود و نمیشود از دستور خارج کرد. حالا اگر آقایان میل دارند ممکن است فوریت اولش را استرداد کنیم که رأی بيك فوریت گرفته شود و برود در يك کمیسیون تکلیفش معلوم شود این سابقه را نگاهدارید دو فوریت یعنی باید فی المجلس تکلیفش معلوم شود

نایب رئیس - تقاضای خروج از دستور در هر موقعی مقدم است رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقایان بیات و

شیروانی راجع بخروج این طرح از دستور آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. پیشنهادی از طرف آقای عصر انقلاب رسیده است قرائت میشود (بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم لایحه متمم بودجه ۱۳۰۵ مجلس جزو دستور شود.

نایب رئیس - بفرمائید

میرزا آقا خان عصر انقلاب - چون يك قسمت از ماشینها در راه هستند و این اعتبار محل ضرورت است و آن ماشینها در راه متوقف است تا این اعتبار تصویب شود و بیاید زودتر بکار بیفتد این است که بنده تقاضا میکنم این لایحه متمم بودجه ۱۳۰۵ جزو دستور گذارده شود که ماشینها برسد و زودتر بکار بیفتد و یکی دیگر يك قسمتهائی است که در جلسه خصوصی بعرض آقایان رسیده است و باید تکلیف آنها معلوم شود.

نایب رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - موافقم

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

(اظهار مخالفتی نشد)

(در اینموقع عده از آقایان نمایندگان از مجلس خارج شدند)

دادگر - بنده پیشنهاد تنفس میکنم

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

(گفتند خیر)

نایب رئیس - چند دقیقه تنفس داده میشود.

(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله

نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

نایب رئیس - مراسله از آقای تدین رسیده است احترام استعفای خود را از ریاست مجلس تقدیم میدارد
قرائت میشود نایب رئیس - بر حسب ماده بازده نظامنامه داخلی
(بشرح ذیل قرائت شد) جلسه ختم میشود . جلسه آینده روز پنجشنبه ۳ ساعت
مقام منبع مجلس مقدس شورای ملی . با کمال توقیر و قبل از ظهر دستور هم انتخاب رئیس و بقیه دستور امروز
(مجلس بکربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)